

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Osztrák taktika.

Zombor, 1909. január 4.

Igazán nem látszik rózsásnak a mindenkori osztrák kormányok helyzete. Ezer meg ezer egymás ellen törő, egymás romlásán érvényesülni igyekvő, engesztelhetetlen gyűlöletükben kiegyenlíthetetlen érdekellentétek között kell állandóan kényes tojástáncot járniok. A nemzetiségek sokszor már-már gyilokra mennek, úgy hogy statáriummal lehet csak valahogy megfékezni elvadult szenvedélyeiket. Az országgyűlési pártok véres botrányok színhelyévé alacsonyítják le a törvényhozás házáat s hosszú időre lehetlenné tesznek minden tárgyalást, úgy hogy csak a ház feloszlatásával és a szükségparagrafus alkalmazásával lehet a legszükségesebb kormányzati teendőket elintézni. Alkotmányos és abszolutisztikus kormányzat máról holnapra váltakozik, a ma még felelős parlamenti kormány holnap már felelőtlen hivatalnok-minisztérium és megfordítva.

És mégis — bármennyire paradoxnak tessék — irigylésre méltó az osztrák kormány helyzete szemben a magyar kormány helyzetével. Ami nélkül a magyar kormány szűkölködik, van az osztrák kormánynak egy bűvös szezámja, mellyel egyszerre kezessé szelidíti a legvadabb paroxizmusban dühöngő pártokat. Ahelyett, hogy tovább is egymás ellen és a közöttük tehetetlenül álló kormány ellen fennék

vérszomjas dühük szikrázó agyarárt, csodás Pálfordulással egyszerre egymásnak vetve vállukat versenyt támogatják azt a kormányt, melyet eddig téptek, szaggattak, tehetetlenségre kárhoztattak, a parlament osztatlan, egységes erejét és hatalmát adják neki, hogy a mindnyájokkal közös osztrák érdeket biztos diadalra vihesse akár a császár akaratával szemben is.

Ez a bűvös szer az osztrák kormányok kezében a magyarkérdés. Mikor legnagyobb a tovahobohu, általános a marakodás, tótágast áll a józan ész és az alkotmányosság; mikor már szinte recsegnie halljuk laza eresztékeiben a birodalmi tákolmányt és már-már visszafojtott lélekzettel várjuk a teljes összeroppanást: csak elő kell rántani a magyar kérdés egyik ágát, a bankot, vagy a katonai követelést s az egymás ellen kivont kardok, egyértelműleg mind a magyar nemzet ellen fordulnak.

Igy volt legutóbb is, mikor a külpolitikai események hirtelen homloktérbe állították az ujonclétszám felemelésének és ezzel együtt természetesen a magyar katonai követelményeknek kérdését. Addig egymást rontották odaát a nemzetiségek és a pártok, úgy hogy Prágában ki kellett hirdetni a statáriumot; addig pártkövetelésekkel nehezítették a Bienert-kormány megalakulását, úgy hogy hivatalnok-kormányval kellett beérni. Amint azonban a magyar katonai

követelések teljesítése került szóba s a közös hadügyminiszter teljesítésüket a hadsereg érdekével összeegyeztethetőknek jelezte, megszűntek a pártusák és a pártok, a törvényhozás két háza, valamint a sajtó organumai kivétel nélkül mind a mi katonai követeléseink ellen szállottak sikra.

Bezzeg nálunk másként áll a dolog. Ahol megengedhetnők magunknak a nézeteltérések hevesebb megnyilatkozását: a belügyi kérdésekben, ott meglehetősen békében megférünk egymással; ellenben mikor minden áron a legnagyobb egyetértésre kellene jutnunk: a kiegyezés kérdéseiben, akkor nem is annyifelé különbözünk széjjel, ahány párthoz tartozunk, hanem még a pártokon belül is apró töredékekre szakadozunk. S még mi csodálkozunk aztán, hogy a kormány tehetetlen az osztrák prepotencia ellen. S még mi szidjuk a kormányt, ha a pártok egyetértő támogatása nélkül óhajtasainknak meg nem felelő kiegyezésbe kénytelen beleegyezni.

Ideje volna okulnunk az osztrákok taktikáján, hogy valamint egykor a németek a saját hadi fortélyunkkal arattak rajtunk diadalt, végre mi is az ő taktikájukkal vernők vissza telhetetlen kapzsiságokat. Mig erre képesek nem leszünk, továbbra is kiszípolyozás lesz a sorsunk s maradunk mik eddig voltunk, Ausztriának jó fejős tehenei.

**LEGYEZŐK, BÁLIKEZTYŰK, DIVATOS CSIPKÉK, FÉRFI-
 INGER, NYARKENDŐK, KALAPOK, TOMBOLATÁRGYAK.**

Nagy választék! Villanyos csillárok! Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TŐZSDE MELLÉTT.

Zombori levél.

Zombor, 1909. elején.

A mi kis társaságunk élénk érdeklődésének középpontja, a színház már nem köti le egész figyelmünket, már nem elégíti ki teljesen a mi éhességünket a művészet irányában, mert uton van hozzánk a farsang.

Nem mondhatnám ugyan, hogy eddigelé is valami nagyon megerőltettük volna a figyelmünket. A színjátszókat még csak néztük valahogyan, — minél többet mókáztak, annál inkább tetszettek, — ámde a szindarab velejével vajmi keveset törődünk. Nem gondolkozni akarok én a színházban, mondta egy jó ösmerősöm, hanem mulatni. Hogy a szerzőnek egyéb mondani valója is lehessen, mint amennyit minden kezdő színész kiolvashat a szövegek könyvből, hogy a mozi-szerű szórakoztatás mögött egy-egy komolyabb gondolatnak körvonalai tisztán fölösmerhetők-e vagy sem, ilyenekre mi nem vagyunk kíváncsiak. A színpadon száltimbánkókat akarunk látni és nem értelmesen gondolkozó színészeket. Így aztán a tartalmas darabok nem vonzanak. Gerolamo Rovetonak a „Beestelenek“ című darabját másodsorú üres ház előtt adták és mondom, jól adták. Pedig a tartalom magvát vajmi könnyűséggel ki lehet hámozni ebből a darabból: senkit se szabad elítélni vagy megítélni, amíg jómagunk is hasonló kísértésnek alá nem voltunk vetve. Könnyű a szegénység kincsmarcangolásaitól megtévelyedett fölött pálcát törni, de ehhez annak, wer sein Brod noch nie mit Thränen ass, nincs joga és legtöbbször nincs is tehetsége hozzá. Igen, ha beleéli magát az elkövetett büntett indító okainak analizisébe, akkor leadhatja a véleményét és ez a vélekedés nem lehet többé keményen kegyetlen, mert „toute comprendre c'est toute pardonner.“

Hagyjuk a színházat és nézzük a farsangnak nevezett nagy leányvásárra való készülődéseket. Szomorúságos auspiciumok között megyünk a ritusos vigasság elé. Kevés minálunk a gazdag párti mindkét részen. Már pedig a házasság mindig veszedelmes sorsjáték volt, manap meg többszörösen halmozódtak a szerencsétlen huzás lehetőségei. Addig addig mókáztak a dolgos, háztartási munkásságban nevelt leányok fölött szóban és írásban, míg maguk a lányok is megtanulták, hogy a varrótű meg a főzőkanál megvetésre méltó szerszámok.

Ha aztán a mi lányaink a házasság révén jutottak, nem bírnak menekülni az unalomtól. Egész istenadta napjukon nincsen semmi dolguk. Hát keresnek maguknak foglalkozást és folytatják ott, ahol elhagyták leánykorukban és töltik idejüket cicomázással, cifrázkodással, vendégségekkel, medizánszszal és unatkozással. Még jó, ha a férjfogdosás férjfogdosássá nem válik. És ez mind nagyon költséges passzió. Még a tekintélyesebb summájú hozományból is csak úgy futja, ha a tőkét is fölélik. Jön a gond az ő száz meg száz megjelenési formáinak valamelyikével és elüzi az ember életének legnagyobb kincsét, a házi békességet. Könnyű a dolga. Valami szép harmónia amugy is nagy ritkaság a házastársak között.

Ugyan kérem ki ér rá arra, hogy feleségének lelkületét, hajlandóságait és vágyait, tehetségét és képességeit szeretettel tanulmányozza, vagy melyik asszony ér rá arra, hogy férjében jóbarátot lásson, akinek a kedvéért csak annyit is megtenne, hogy ör-

vendezne vele, ha a férjnek van jókedve és és szomorkodna vele, ha rosszkedvű.

Ámde tanácsot adni nem tanácsos, én se teszem, más se tegye. mert a körmünkre koppintanak. Mindakét fél meg van győződve arról, hogy neki van igaza és az ő igazából nem hajlandó engedni egy jöttányit se.

Különb is mindegyikünk hiszi, hogy a gyógyítás és a nevelés tudománya, valamint a házastársi kötelességek és jogok ösmereite velünk születettek és azt semmiféle tudós nálunknál jobban nem tudhatja.

Olyan előrelátó ember pedig, aki információkat szerezne magának a másíknak lelkületéről mielőtt az anyakönyves elé lépne, még tán a fehér hollónál is ritkább. Készségesen beleámitatja magát a fiatal ember abba a prehisztórikus mesébe, hogy az a leány, akivel az önző vagy az önzetlen házasságközvetítők összehozták, egy tökéletes anima candida, fehérlelek és erre a bársonyos bőrű carta hianeára ő irhat majd, amit akar. No persze, gondolja magában a kis ártatlan és még inkább az anyja, csak legyünk egygyé, majd formálok én abból a férfagyagból olyan férjet, aki minden parancsot teljesíteni fogja.

Teljesen elég, ha a bizonytalanba való nagy ugrásnak legalább az anyagi oldalát iparkodnak némileg egyengetni. Gondolom, hogy máshol sincs ez másképen mint minálunk, máskor is csak úgy volt mint most; talán jól is van így. **Kabos Márton.**

Szilveszter-estély a Kaszinóban.

A zombori kaszinó-egyesületi dalárda által rendezett Szilveszter-estély mint minden évben, úgy a legutóbb is igen kedélyes és sikerült mulatsággal fejezte be az elmúlt esztendő.

A nagyszámban megjelent közönségnek élvezetes műsorban volt részük. A dalárda férfikara dicséretreméltóan és szép összhanggal énekelt. Rácz Micike igen ügyesen, kellő átgondoltsággal és értelemmel szavalta el Kiss Józsefnek: „A rab asszony“ c. költeményét.

Kiemelkedő számai voltak az estélynek dr. Németh Artur művészi cellójátéka Tomcsányi Aladár zongorakiséréte mellett és Csavojác János hegedűművész minden te kintetben kiváló és elsőrendű hegedűjátéka dr. Pataki János zongorakiséréte mellett.

Emelte az estély érdekességét a sokasomból különösen az, hogy szebbnél szebb és értékes tárgyak kerültek kisorsolás alá.

A műsor után táncra perdült az ifjuság és táncosokban ugyancsak nem lévén hiány, táncoltak is a lányok eleget.

Az első négyest 30 pár, a második négyest 20 pár táncolta.

A kora hajnali órákig a legjobb kedélyhangulatban maradt együtt a közönség és csak mikor az új reggelének pirkadása volt észrevehető, hagyták el a kedélyes multság színhelyét.

A jelen voltak névsorát alább közöljük:

Asszonyok: apatini Fernbach Károlyné, Argay Bálintné, özv. Bozsánszky Józsefné, dr. Bruck Árminné, Csavojác Jánosné, Cselyuszka Mártonné, Dömötör Aurélné, Fehér Istvánné, dr. Frank Mihályné, dr. Frank Mihályné (Budapest), Frusa Józsefné, Gehring Edéné, Grumann Károlyné, dr. Heller Árminné (Órszállás), Heizinger Józsefné, Illin Györgyné, Józits Gyuláné, Kaics Miklósné, Kende Ignácné, Kloyber Lajosné, Kollár

Amália, özv. Kovács Györgyné, Lánckor Antalné, May Mátyásné, Mayer Istvánné, dr. Mayer Nándorné, Major Józsefné, dr. Margalits Edéné, Margalits Bella, Matzitz Gusztávné, Mérő Ferencné, Milloss Virgílné, dr. Németh Arthurné, Offner Rudolfné, özv. Orehoja Sándorné, Pallein Jánosné, Perényi Gyuláné (Vepröd), Petényi Józsefné, Popovits Sebóné, Preszly Jánosné, Rácz Sománé, Ratkó Zsigmondné, özv. Rittinger Antalné, Salgó Lászlóné, özv. dr. Spitzer Mórné, Stvrteczky Aladárné, Stvrteczky Ferencné, dr. Scheer Árminné, Schöffler Józsefné, özv. Szauer Ferencné, Szauer Sándorné, Simits Gusztávné, Tarczay Istvánné, özv. Tellér Zsigmondné, Tomcsányi Aladárné, özv. Tücherer Gusztávné, Ulrich Vincéné, özv. Valetth Jánosné, Weidinger Lajosné, Will Edéné, özv. Wolf Vendelné, Zombory Lajosné, Zsámokréthy Dezsóné.

Leányok: Abelesz Zsólfika, Argay Ida, Bozsánszki Rózsika, Engisch Ilonka (Szeghegy) Gehring Lenke és Mici, Heizinger Aranka, Heller Olga (Órszállás), Józits Irén, Kaics Erzsike, Kollár Margit, Matzitz Margit és Mariska, Orehoja Elvira, Perényi Hilda (Vepröd), Popovits Katica és Olga, Preszly Nelli, Rácz Micike, Ratkó Babi, Stvrteczky Ilonka, Szalay Margit, Szauer Margit, Sztojits Pirike, Ulrich Ella és Margit, Will Mariska, Vojnits Ilonka, Zombory Erzsike.

Az estélyen felülfizettek: apatini Fernbach Károly főispán 18 kor., May Mátyás 1 kor., Bozsánszki János 1 kor.

Téli előadások a kath. legényegyesületben.

A zombori kath. legényegyesület téli előadásainak 7-ikét hallottuk folyó hó 3-án délután 3 órakor.

Az előadást Kaich Erzsike szavalata vezette be („Babarczi Erzsébet“, Szebenyei Ákostól). Az egyesület eme legbüzsőbb és legügyesebb női szereplője ez alkalommal is utólrhetlen szavaló tehetségről tett tanúságot. Mint régi jó ismerőst és mint hatásos szavalót lelkesen megtapsolta a közönség.

Másodiknak Mészáros Béla lépett fel, hogy megtartsa „A szociális kérdés történeti fejlődése és okai“ című felolvasását. A feszült figyelemmel meghallgatott felolvasás ezuttal először viszi a legényegyesület felolvasó asztalára a világot mozgó szociális kérdést. Ennek történeti fejlődése folyamán azt a tanúságot vonhatjuk le magunknak, hogy a munka joga és szabadsága azelőtt jobban volt biztosítva, mint most, ugyannyira, hogy azelőtt, aki csak dolgozni akart, annak holta napjáig meg volt a mindennapi kenyere. A munka modern joga és szabadsága már csak ököljog számba jöhet, mert ma mindenki annyit foglalhat le magának a munkából, amennyit csak elbir s amennyit csak mások segítségével, gépek alkalmazása mellett végezni képes. A munkának ez az ököljoga sokakat fosztott meg a mindennapi kenyér megszerzéséhez szükséges élelelemétől: a munkától s így megteremtette a mai szociális kérdést. A mai szociális kérdésnek tehát egyedüli oka az, hogy a gépek gyakorlati alkalmazása mellett a munka joga és szabadsága kéllőleg szabályozva nincsen.

Ezután Waletth Jánosné urnő és Waszilyevits Zorica a zongorához ültek és valóban művészi gyakorlatra valló ügyességgel játszották el a „Portici néma“ című opera nyitányát. Precíz játékokon erősen érezhető volt, hogy rég játszhatnak együtt s hogy a zongora mellett már egészen összeszoktak.

A szerdai szindarab előadása két főszereplő megbetegedése miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXXII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

Szilveszter-estély.

A zombori ipartestület december hó 31-én tartotta Szilveszter-estélyét nagyszámú közönség érdeklődése mellett. A mulatság 8 órakor vette kezdetét tánccal, mely után tombola következett. A mulatság a reggeli órákban ért véget. A tombolára adományozóknak, valamint felülfizetőknek hálás köszönetet mond az ipartestület.

A tombolára adakoztak: Nagy Ferenc asztalos 2 drb házinyul és játékszerek, Tetsch Gáspár bőröndös 1 drb játékszer, Harmuth József kereskedő 1 üveg likör, Scherer M. üveges 1 virágtartó és 1 drb porcellán kanna, Stebler Antal órás 1 ezüst hamutartó, Ehrlich József bádogos 1 kanna és 1 nagy egérfogó, Novák Gyula kefekötő 2 drb fényező készlet, Sztanisich Milán kereskedő 1 drb hamu- és gyufatartó, Raab Károly hangszerész 1 harmonika, Hermanecz Ottó cukrász 1 jux tárgy, Stein Jakab kereskedő 9 drb diszműtárgy, Gombos Nándor bádogos 1 vizeskanna és 1 töltő, Raich István bádogos 1 burgonyatoró, Inotai Ede üveges 5 drb virágváza, Illés Ferenc cipész 1 pár papucs, Steiner Lajos cimfestő 2 drb falitányér, Pauditz István kádár 1 boroshordó, Bozsanszky István cukorkák, Frey Imre aranyműves 1 téstavella, 1 mellű, Bogdán István hentes 1 óriási kolbász, Hajosevits András késes 1 kés, Gräber Mihály 1 drb ruhafogó, Schön Adolf 1 doboz levélpapíros, Markovits György 1 csokoládé, 1 Mikulás, Deutsch Mór órás 1 óralánc, Bosnyák Ernő nyomdász 1 bélyegző, Dörfler Károly kefekötő 1 kefe, 2 fogkefe, Szusznyák János 1 bohóc és 3 tükör, Paul Frigyes 22 drb jux tárgy, Keszler Dezső 2 drb ezüst disztárgy, Makra György fodrász 1 fogkefe, 1 kalodon, özv. Pock Lászlóné üveges 6 drb disztárgy, ifj. Heindlhoffer Róbert kereskedő 2 doboz thea, 1 doboz szappan, Weidinger S. Zs. kereskedő 20 drb tombalatárgy, Illés Ferenc papucos 1 pár papucs, Mayer Károly késes 6 drb zsebkés, Pálity József géplakatos 2 drb galamb, Schmidt Fülöp 1 drb kézitükör, Valient József 1 pár diszklumpa, Klem József cipész 1 pár klumpa.

Felülfizettek: Adler Adolf 3 kor., Frey Imre 1 kor. 60 fillér, Mayer József 1 kor. 20 fillér, Matas András 1 kor. 10 fillér, Rüll István, Nagy Bálint, Tuna Adolf 1—1 kor., Krieg Károly 80 fillér. Dsánits Béia

Bretter József, Szemes József 60—60 fillér, Szukfűll Imre, Sümegi Antal, Ugri Károly, Biebert János 40—40 fillér, Tauscher Vilmos 20 fillér.

H I R E K .

Álarcos dominó-bál.

A zombori jótékony magyar nőegylet által folyó hó 16-án rendezendő dominó-bál iránt úgy a vidéki, mint a helybeli közönség körében igen nagy az érdeklődés, úgy hogy e bál előreláthatólag anyagi és erkölcsi tekintetben fényes sikernek néz elébe.

A dominóhoz szükséges kelméket is a Spitzer Sándor és Schlieszer testvérek cégénél már számosan megrendelték és halomlás szerint vidékről is sok megrendelés érkezett. Tekintettel a nagy keresletre, figyelemztetjük ez uton is úgy a helybeli, mint a vidéki közönséget, hogy a szükséges kelméket kellő időben szerezzék be az említett cégéknél, ahol azok igen csinos kiállításban és jutányos áron kaphatók, nehogy a közönség igényeinek kielégítése hátrányt avagy késedelmet szenvedjen.

A helybeli ifjuság csaknem kivétel nélkül résztvesz a bálban és a vármegye vidéki fiatalsága közül is számosan biztosították a bálban való részvételüket, úgy hogy táncosokban sem lesz hiány.

Kívánatos volna és a bál érdekességét is növelni fogja, ha a hölgyek dominóban (világoskék) jelennének meg, de mindjárt itt megjegyezzük, hogy a dominó nem kötelező.

A szükséges alarcok beszerzése iránt is intézkedés tétetett a helybeli kereskedő cégéknél és annak idején azok is a közönség rendelkezésére fognak állani.

A zenét a szegedi II. kerületi honvédenekar, csárdásoknál pedig cigányzenekar fogja szolgáltatni, mely utóbbi kitűnő új csárdásokat tanul be ezen alkalomra.

A rendezőség mindent elkövet, hogy egy élvezetes estét szerezzen a bálozó közönségnek és reméli, hogy a közönség számos részvételével a bál sikerét előmozdítani és az oly áldásosan működő nőegylet anyagi érdekeit ezáltal is támogatni fogja.

A helybeli fiatalságot ezuton is felkérjük, hogy jegyeiket az egylet titkáranál (dr. Moldován Lajos) valtsák meg, kinél ugyancsak a karzatjegyekre lehet előjegyzéseket eszközölni, esetleg a jegyeket azonnal megváltani. A karzatjegyek számozva vannak, azért, akik jó és kényelmes helyeket óhajtanak, kellő időben sziveskedjenek zíránt gondoskodni.

Katonai előcptetés. A király Lithvay Bela zombori jogszigorlót a cs. és kir. 23. gyalogezredhez tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

Athelyezés. Gyurits Kálmánt, a bajai m. kir. állami mentelep hadnagyát felsőbb hatósága folyó hó 9-ikével Nagykőrösré helyezte át.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Bárány Ferenc képesített utmestert, a zombori m. kir. államépítészeti hivatalhoz kirendelt építési munkafelügyelőt kir. utmesterré kinevezte.

Eljegyzés. Léh György szilbereki aljegyző jegyet váltott Stumpfögger Mariskával, Szilbereken.

Tűzoltóbál. A topolyai önkéntes tűzoltó-egylet folyó hó 6-án a Csernyus-féle vendéglőben táncmulatságot rendez.

Eljegyzés. Schlangner Mór eljegyezte Schattelesz Lujzát Ujvidéken.

Kamarák országos gyűlése az adóreform kérdésében.

Az ország kereskedelmi- és iparkamarái a napokban gyűlést tartottak a budapesti kamaránál, hogy az adóreformok közvetlen képviselőházi tárgyalása előtt a mindenki által magára hagyott iparos- és kereskedő osztály érdekében megegyeszer felszólaljanak. A kamarák annak idején külön-külön nagy emlékiratokban fejtették ki a kormány előtt a kereskedőknek és iparosoknak az adójavaslatokkal szemben támasztott óhajait és panaszait. Később szükségesnek találták, hogy a városokkal egyetemben a főváros által összehívott országos nagygyűlésen közös fellépéssel igyekezzenek a képviseletökre bízott osztályok érdekeit szolgálni. Az egyes kamarák székhelyükön és kerületük városaiban tartott érdekeltségi gyűléseken bevonták e mozgalmak hullámaiba magukat a kereskedő és iparos osztályok széles rétegeit is s amikor országsszerte alapjában megmozdult az egész iparos és kereskedő közönség, a kamarák országos mozgalmával jutott nyugvóponttra, hogy a pénzügyminiszter meghívta a kamarák és más érdekképviseletek megbízottait az adóreformok ügyében való tárgyalásra. A tárgyalások során a pénzügyminiszter 42 pontra terjedő módosítást helyezett kilátásba. Annál nagyobb megnyugvással vették a kamarák e módosításokat, mert csaknem ugyanazokat helyezte kilátásba a magyar városok képviselőinek is. Nagy meglepetést keltett azonban most a pénzügyi bizottság tárgyalása, melyből a közlemények folytán kiderült, hogy a módosítások nagy része elő sem terjesztetett, sőt a kormány az iparos és kereskedelmi érdekeltség kárára szolgáló, a törvénytervezettel szemben is hátrányos módosításokhoz járult hozzá. Ez a lehangelő tény arra indította a kamarákat, hogy a közvetlen képviselőházi tárgyalás előtt még egy közös tanácskozást tartsanak s annak során még egy kísérletet tegyenek a cserbenhagyott ipari- és kereskedelmi érdekek védelmére. — A tanácskozás abban állapodott meg, hogy a kamarák közös fellépéssel fordulnak magához az országgyűléshez, rámutatva arra a tényre, mely a kereső munkás néposztályok nagy közérdekének elhanyagolása és ridegen ellenszenvező kezelése folytán ez osztályok jogos elkeseredésében meg fog nyilatkozni.

Türr-zsilip. Óbecse alatt a Tiszába torkoló Ferenc-csatornán hatalmas kettős zsilip van, amely méreteivel, új rendszerével, villamos erőre való berendezésével egyedül áll egész Európában. Ezt a zsilipet a csatorna igazgatósága néhai neves elnöke nevérol, „Türr-zsilip”-nek nevezte el. A feliratos jelzőtábla most elkészült és a napokban helyezték el a zsilipen és szükkörű ünneppel megtörtént a keresztelezés. Ezután „Türr-zsilip” lesz a neve a hatalmas alkotmánynak és csakhamar ez a név belekerül a földrajzokba is, ahol a kis nebulók erősen fogják tanulgatni, hogy „Óbecsének egyik nevezetessége a Türr zsilip, amely a Ferenc-csatorna torkolatánál épült 1901-ben.”

Eljegyzés. Milkó Mátyás bajai nagybérlő eljegyezte Reich Erzsikét, Reich Vilmos nagykereskedő leányát.

Magyarosodás Szépligetén.

Örvendetes bizonyoságot látta az ottani óvodában karácsonykor rendezett pásztorjáték alkalmával egybegyűlt intelligencia, hogy e német ajkú község ifju nemzedéke milyen szépen halad a magyarosodásban. A 32 növendék, kik azelőtt egy szót sem tudtak magyarul, bájos hibátlansággal adták elő a pásztorjátékot, melynek betanítása és a magyarosodásban való előhaladás az ottani óvodónő, Pencz Mariska fáradhatlan buzgalmának köszönhető. Az előadás végén az egybegyűlt intelligencia, az iskolaszéki elnök, Drach Antal plébánossal az élén, melegen gratulált Pencz Mariskának az elért fényes eredményért.

Véres verekedés. Zajác András kossuthfalvai lakos a napokban élesre fent késével Rózsa Jánost a vasuti állomáson úgy összeszurkálta, hogy vértől borítva szállították haza. Sebei életveszélyesek. Zajác ellen megindították az eljárást.

Mulatság. December 20-iki számunkban jeleztük a „Bajmoki Sport Egylet” Szilveszter-estélyét, amely várakozáson felül fényesen sikerült. Egyedül csak ez a szép siker lehet méltó jutalma annak a fáradhatatlan és akadályt nem ismerő munkásságnak, amelyet a Sport Egyesület férfi- és nőtagjaiból alakított fel a garda oly dícséretre méltó módon kifejtett. A gazdag és változatos műsort kuplék, egyfelvonásos színművek, dialógok, monológok tarkították. A közönséget az igazi művészetrel előadott kuplék és vígjátékok állandóan derült hangulatban tartották. Huszar Lajos, Pfeiffer Kálmán, Kemény Simon, Hank József mint régi, kipróbált erők önmagukat multák felül, Horváczki Alajos, Mándich István, Budanovics Mátyás, Bolasta Bertalan és Czetti Andor igen derekasan megállták a helyüket. A hölgyek közül Kemény Simonné, Leml Katalin, Berger Ilonka, Berger Annuska, Pfeiffer Juliska és Pfeiffer Annuska oly kedvesen, oly bájosan játszottak, mintha a színpadon nőttek volna fel. Az erélynek legkiemelkedőbb pontja volt Fehérvári Dezső bajai képzőintézet tanárnak alkalmi szerzeménye, a „Szilveszter éji álom” című, tündéres dramolett, amelyet Ditelján István szabadkai hitoktató zenésített meg. Tapsvihar közben hívták a fiatal, tehetséges író és kiváló zeneszerzőt a lámpák elé. Az előadás végeztével a közönség kedélyes hangulatban reggelig együtt maradt. — A december 29-iki számunkban azok névsorából, akik a tombolajáték céljaira adakoztak, Törley József neve kimaradt. — Felülfizettek: Lichtneckert József 16 kor., Hegedüs Lénárd 4 kor., Kiss János 20 fillért és Pfeiffer József 25 fillért. Mindazoknak, akik adományaikkal az estély sikeréhez hozzájárultak, ezúton fejezi ki hálás köszönetét a Bajmoki Sport Egyesület választmánya.

Gazdasági felügyelők. A földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy az állattenyésztési felügyelők számát szaporítja s működési körüket akként osztja be, hogy fokozatosan minden vármegye területére egy külön felügyelő jusson. A miniszternek egyúttal az is a szándéka, hogy az állattenyésztési érdekek sérelme nélkül, az állattenyésztési felügyelőket a tárcája keretében felmerülő mezőgazdasági gyakorlati teendőkre is utasítja s ehhez képest a kinevezendő tisztviselők címe is megváltozik. Az állattenyésztési felügyelők ezentúl gazdasági felügyelők lesznek és gyakorlati teendőkkel bíznak meg.

Eljegyzés. Lieli István bajai adó-tiszt eljegyezte Juhász Mariska tanitónőt, Bajáról.

Meglopta az apját. Farkas Antal csantavéri lakos nevelőatyjának Juhász Antalnak jóságát azzal hálálta meg, hogy ingóságait éveken át ellopkodta. A napokban rájöttek a lopásra s ez ügyben megindították a nyomozást. Kiderült, hogy Farkas az éveken át lopott tárgyakat Patócs István szállási lakosnak potom áron adta el. Ugy Farkas, mint Patócs ellen megindították a bűnvádi eljárást.

Vakmerő betörés. A múlt napokban a kelebiai vasuti állomáson álarcos rablók betörték a pénztár helyiségébe, mielőtt azonban a kasszához férközhettek volna, a pénztárhelyiségben inspekciós Palumbo helyettes állomásfőnök pisztolyt fogott rájuk s fellármázta az alvó vasuti alkalmazottakat, mire az álarcos betörők elmenekültek.

Uj cigarettá. A m. kir. dohányjövődék ujesztendőre azzal lepte meg a cigarettázó közönséget, hogy detronizálta a „Sultán”-t és a „Király”-t tette a helyébe. Hogy világosabban beszéljünk, a dohánygyárak ezután nem fognak gyártani „Sultán” cigarettát, ellenben egy újfajta cigarettát hoznak forgalomba. Az új cigarettá neve „Király”; az ára ennek is négy fillér, de a papírja jobb, mint a Sultáné és az ize valamivel gyengébb, kellemesebb, mint azé volt.

Fővárosi látványosság. Fővárosi látványosság számba megy Budapesten a Kossuth Lajos utcában a Petőfi Társaság kolliera. A szép briliánsokkal ékes tárgyat a Petőfi-sorsjáték főnyerője kapja. Értéke 25000 korona. Tekintettel a huzás közelségére, kérjük, hogy a sorsjegyeket mielőbb rendeljék meg. Egy sorsjegy ára egy korona.

Eljegyzés. Kirner Károly eljegyezte Rothmann Blankát Bajáról.

Egy magyar katona borzasztó esete. Speiser János körtési (krusevlyai) földbirtokos Mihály nevű fiát, aki a 33-ik gyalogezredben szolgál, Boszniába vitték, pedig karácsonykor lett volna az eküvéje. Emiatt teljesen busulásnak adta magát. Hétfőn a fiút a vártára rendelték. A várta épp a határon volt és a montenegrói csapatok támadásaitól állandóan kellett reszkennie. Borzasztó hideg éjjellet állt ki a vártán, mely egy hegyesücs tetején volt. Az első napon még csak elviselte az izgalmat és a fáradtságot. A második napon már nem bírt ellentálni szervezete a kimerülésnek és rettegésnek. Ellenséget, montenegrói vad harcosokat látott maga felé rohanni; látta a feltűzött szuronyokat. Speiser védekezni akart ellenük. Lekapta válláról puskáját és eszeveszetten minden irányban lövöldözni kezdett. A puskaropogásra figyelmessé lett az őrpapancsnok is és csapatot küldtek ki. A kivezényelték ellenség helyett az örült Speiser Mihályra bukkantak. Amint magából kikelve ugrált és ordított: — Itt rohannak a szerbek és a montenegróiak! Elrabolták a menyasszonyomat, a mátkámat! Majd eldobta fegyverét és elhúzott. Egy szikla szélére ért. Az örült nem látta az előtte tátongó szakadékot és belebukott. Halalosan megsérülve szállították be a szerajevói garnizon spítalba és értesítették a stations kommandót is. Lába el volt törve, amiért is azt le kellett vágni.

Ékszerlovaj utitárs. Egy előkelő belgrádi kereskedő nejeinek kellemetlen kalandja volt Szabadkán. Az urinő, ki Bécsből utazott haza Belgrádba, a vasuti kocsiban megismerkedett egy elegánsan öltözött fiatal emberrel s mikor a vonat Szabadkára érkezett, a fiatal ember azt ajánlotta utitársnőjének, hogy ebédeljének meg a vasuti állomással szemben levő Landovics-féle vendéglőben. Az urnő elfogadta az ajánlatot és együtt átmentek a vendéglőbe. Étkezés közben a fiatal ember nézegette utitársnőjének az asztalon fekvő ridiküljét, majd engedelmet kérve, hogy néhány pillanatra kimehessen, hirtelen fölkel az asztaltól és kiment a vendéglőhelyiség ajtaján. Az egyedül maradt urinő néhány percig várakozott, de ezalatt észrevette, hogy utitársa ridiküljét is magához vette, melyben két briliáns gyűrű és egy női arany óra és lánc volt. Megrémülve kezdett kérdezősködni, hogy hová ment asztaltársa, de a vendéglő személyzetéből senki sem vette észre, hogy a fiatal ember hová lett. Ekkor már a rendőrség beavatkozása sem sokat eredményezett, mert csak annyit állapított meg, hogy az ismeretlen kalandor egy bérkocsiba ült és elhagyott. A kellemetlen kaland hősnője kénytelen volt ékszeri nélkül folytatni útját, Belgrád felé.

Vendégszeretet Csávolyon. Walter Antal csávolyi lakos vendégül látta a napokban Ludvig Mihály birtokost. A beszélgetés során a politikára került a sor, ami felett azután összeszólalkoztak. A vita mind jobban és jobban elmérgesedett és személyes tere csapott át. Ludvig türelmét veszítve, ordítani kezdett, majd revolvért rántott elő és a gazdát lelővéssel fenyegette. A nagy lármára bejöttek a házbeliék és a dühöngő kezéből a revolvért kicsavarták. Walter erre galléron fogta kellemetlenkedő vendégét, kidobta a házból és úgy összeverte, hogy lesz mit nyögnie, mig kiheveri. A csendőrség Ludvig ellen életveszélyes fenyegetés miatt, Walter ellen pedig testi sértés miatt megindította az eljárást.

Gyujtogatás. A kossuthfalvai csendőrség Miatovics Mijó pacséri lakost feljelentette a topolyai járásbiróságnál, mert biztosítva volt házát állítólag maga gyujtotta fel.

Egy szivtelen anya bűne. Érdekes meglepetésben részesültek karácsonyi napján Müller Péter és Wölfl Károly bácsalmási lakosok. Amint az udvarukon álló szalmakazalhoz mentek, hogy onnan szalmát hozzanak, egyszerre csak a szalma között egy kis fejletlen gyermekhullát találtak. A kis hulla Wölfl Károly szalmaboglája oldalába volt bedugva és már félig rothadásnak indult. Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnél. A nyomozás eddig megállapította a szalmaboglya körül talált vényomokból, hogy a lelketlen anya ott hozta világra idő előtt méhmagzatát és azt a szalmában rögtön el is rejtette. A hulla 3—5 napos lehetett. Hogy ki volt az a lelketlen, aki szégyenének gyümölcsét oda rejtette, azt a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

A végrehajtó és a nyújtófa. Ifj. Csonka István jánoshalmi községi végrehajtó valami adó behajtás végett két hatósági ember kíséretében megjelent Vörös Mártonné jánoshalmi lakos házában. Itt azután nem a legkellemesebb fogadtatásban részesült. Először csak legazemberezte az asszony, majd előfogta a nyújtófát és azzal végig akarta verni a végrehajtót. Ebben azonban a hatósági emberek megakadályozták. A harcias asszony ellen a végrehajtó becsületsértés és hatóság elleni erőszak miatt feljelentést tett.

Egy vadállat. Putterer József a neve ennek az emberi voltából kivetkezett embernek, akit a bajai csendőrség őrizet alá vett. A bűne az, hogy a vele vadházasságban élő Csötönyi Imréné fejletlen, 13 esztendő kisleányát meg akarta gyalázní. Az asszony még ideje korán észrevette, hogy micsoda merényletet akar Putterer leánykaja ellen elkövetni és ezért ellene a feljelentést megtette.

SZÍNHÁZ.

Kedden, 1908. december hó 29-én a **Tanítónő** c. falusi életkép ment másodszor az elsővel hasonló jó előadásban.

Különösen Halasi Mariska és Virányi emelendők ki, kiknek érdeme a darab sikere és jó előadása.

Szerdán, 1908. december 30-án **A jókedvű paraszt** került előadásra szintén másodszor. A bécsi operette azonban ezuttal sem érvényesült nálunk, bár maga az előadás nem kifogásolható.

Csütörtökön, 1908. december 31-én **Sabinnők elrablása** c. bohózat volt műsoron. Kissé vontatottan ment a darab, ami a szerepek nemtudásának tudható be.

Peterdi Etelka és Halasi Mariska, továbbá Halasiné játéka érdemelnek különös dicséretet.

Jól alakították és megállották helyüket Remete és Virányi is.

Pénteken, 1909. január 1-én 2 előadás volt.

Délután leszállított helyárok mellett a **Komédiások** c. operette vonzott sok közönséget a színházba.

Este operaelőadásban volt részünk.

A Pietro Mascagni zeneszerzeményét dicséretes híres 1 felvonásos operában, a **Parasztbecsület**-ben gyönyörködhetett a közönség.

Kaposi Józsa (Santuzza) általunk ismert szép énekével ismét kitüntette magát.

Jól állottak meg helyüket Barna Andor (Turrido) és Radványi Dezső (Alfio), kiket jó énekükért szintén elismerésben részesített a közönség.

Az opera előadást megelőzőleg több számból összeállított **Cabaret** volt, melyben a társulat kitünőségei szórakoztatták a közönséget.

A Conferencier szerepét Virányi vitte, ki ha több gondot fordított volna az egyes bejelentéseire, — bizonyára jobban is érvényesült volna.

Szombaton, 1909. január hó 2-án másodszor került előadásra a **Hoffmann meséi** c. opera.

Ismét dicsérmünk kell az igazgatót vállalkozásáért, hogy egy ily nehéz darabot szép előadásban vidéki színpadon alkalma van a közönségnek élvezni, továbbá a zenekart és a karmestert a zene egyöntetű precíz és szép játékaért.

A szereplők is megérdemelték a közönség sűrű tapsait. Kaposi Józsa hármasszerepében ismét remekelt, a mi annál is inkább dicséretes dolog, mert hosszabb gyöngékedése után minden igyekezettel törekedett szépet és jót nyújtani.

A többi szereplők sem maradhatnak ki az elismerésben részesülendők sorából. Barna és Radványi szépen énekeltek.

Vasárnap, 1909. január hó 2-án leszállított helyárok mellett **Vig özvegy**, este harmadszori előadásban **Tatárjárás** ment.

Mindkét előadás jó volt és az esti előadásban különösen Peterdi, Kabos és Remete részesültek méltó elismerésben közönségünk részéről.

Közgazdaság.

Néhány szó a zöldségtermesztés terjesztése érdekében.

Tagadhatatlan tény az, hogy hazánk mivelés alatt levő területének jó nagy része éghajlati és talajbeli viszonyát tekintve, kiválóan alkalmas a konyhakerti növényeknek nagyban való termesztésére is. Nem lehet ugyan azt állítani, hogy minden vidéken egyformán megterem minden zöldségféle, mert úgy az éghajlat, valamint a talaj a különböző fekvésekben változó; de az bizonyos, hogy minden vidéknek van olyan speciális jellege, melyben egyik vagy másik zöldségfélének a termesztése a legtökéletesebb fokra emelhető.

Vannak példák hazánkban is arra nézve, hogy milyen eredményeket lehet elérni ott, ahol körültekintéssel, céltudatossággal fognak bele a termelésbe és ugyancsak fényes eredményeket lehet elérni akkor, ha a tömegtermesztés csak két-három féleségre szorítkozik, mert nincs elhibázottabb dolog annál, mint az, ha a termelés keretében a minden kapható vegyeskereskedés cégére alatt sokféle, de rossz eredménnyel természetlik.

Hozzájárul a kedvező éghajlati s talajbeli viszonyokra még az a körülmény is, hogy hazánk vízrajzilag a zöldségtermelő szemüvegén nézve, nem igen eshet kifogás alá; csak futó pillantást vetni hazánk vízrajzi térképére s látni fogjuk, hogy az az elem, amely a zöldségtermesztésnek egyik legfontosabb, ugyancsak elmaradhatatlan kelléke a víz, még a csapadékokban szegényebb Alföldön is kellő mennyiségben állhat a termelő rendelkezésére, csak mint eszköz, leleményesség, tudás, s kitarító szorgalmas munkásság kell ahoz, hogy ez a természetadta s nélkülözhetetlen természeti tényező használhatóvá tétessék és válhasson. Értem ez alatt azt, hogy az általános zöldségter-

mesztésnek meghonosítása, terjesztése a folyók, csatornák partján lakó földmives nép között bir fontossággal elsősorban, mert itt a termények értékesítése, illetve szállítása s könnyebb s olcsóbb megoldást nyerhet.

Nem nehéz elgondolni azt, hogy a folyók partján elterülő szántóföldek talajminemisége kevés kivétellel olyan, hogy a zöldségtermelés alig járhat sikertelenséggel, még akkor is, ha aszályos időjárás van, mert ott a víz sokszor még a trágyát is pótolja.

De ugyancsak könnyű a számítás ott, ahol a termelő vagy kereskedő közvetlen a termelőhelyről rakhatja terményeit olyan szállítási eszközre, tehát hajóra vagy dereglyére, amely minden átrakodás nélkül olcsón szállítja a terményt a fogyasztási piacra. Minden körülményt fontolóra véve, elsősorban tehát a víz mellett lakó földmives nép van hivatva arra, hogy a zöldségtermeléssel közelebb megismerkedjen.

Könnyműség volna azonban azt hinni, hogy a zöldségtermesztés csak fizikai munkát igényel; igaz, a zöldségtermesztés dologgal, sok dologgal jár, de kell hozzá egy kis tudás is, aminek terjesztése — ismerve a köznép konzervatív természetét — kissé nehezen fog menni.

Azonban ez nem oly akadály, melyet legyőzni ne lehetne, mert ha a köznép nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is utmutatást kap arra, hogy milyen módon lehet jövedelmét fokozni, megélhetését könnyebbé tenni s ezáltal jövőbeni jólétét biztosítani, bizonyára kötelnek fog állni még akkor is, ha nem a saját, de bérelt földön kell kerteszkednie.

Tiszta sor, hogy itt a köznépek segítségét kell nyújtani, mely segítség azonban ne olyan legyen, hogy hozzácsokkjék a köznép az örökös gyámolításhoz, hanem olyan, hogy idő múlva minden anyagi támogatás nélkül meg tudjon állni a maga lábán is.

Segíteni, támogatni kell itt a köznépet, de szerintem a segítséget a fogyasztó nyujtsa. Köztudomásu, hogy a fogyasztó a városok és községek lakossága, tehát csak annak a fogyasztónak lehet érdeke az, hogy jó és olcsó zöldséghez jusson.

Kétszeresen indokolt ez most annál is inkább, mert a húsféle s a kenyérművek drágasága ugyszólván rászoritja a város népet a több zöldség fogyasztásra; ha tehát a városok mint erkölcsi testületek módot nyujtanak a természetnek arra, hogy sokat termelhesen, bizonyos, hogy egyttal olcsóbban adhatja terményét.

Elsősorban tehát a városoknak lenne kötelessége, hogy az amugy is olcsón bérbe adott városi földeken zöldségtermelő telepeket rendezzen be oly keretben s oly mértékben, hogy egyrészt a szegényebb néposztály kenyérhez, a lakosság jó és olcsó zöldségterményekhez jusson. Azonban ezeknek a városi telepeknek az a rendeltetése is legyen, hogy tanítson; azaz, hogy ne csak a városi szegénység, de a környékbeli falvak lakosai is munkát lelve ott, gyakorlatilag elsajátíthassa a konyhakertészet minden fogásait, s ne mint napszámos, de mint feles munkás keresse úgy kenyérét. Jó lehet, hogy ilyen rendszer mellett a nép gyakorlati nevelése anyagi áldozatokkal jár, de világos, hogy a kellő gyakorlattal s már kis tőkével biró munkásnak pár év múlva érke és merészsége lesz arra, hogy a maga talpára tudjon állni. S ha elérkezik az az idő, hogy az ily módon kitanított köznép kikerül a saját, vagy

bérelt földre, hiszem és vallom, hogy a nagy probléma így minden nehézség nélkül megoldódik s hiszem és vallom, hogy ilyen formán mindazon összeg a magyar termelő zsebében marad, amelyet most a bolgár ilyenkor tél elején haza visz, úgy hogy ne lássuk többé!

A zöldségtermesztésnek ilyenén való terjesztése a köznép körében hathatósabbnak bizonyulna, mint az iskolai tanítás; tudott és bevallott tény, hogy a népiskolai nevelésnél alig van idő arra, hogy a tanító három év alatt elvégezhesse a legszükségesebb tudnivalókat s így felesleges, céltalan még olyan tantárggyal is terhelni a gyermek szellemét, mely nagyobbára csak a gyakorlatban sajátítható el s amely gyakorlatnak bemutatására nincs is a tanítónak sem ideje, sem pedig tere.

Örök igazsággként áll az, hogy: „Az élet a legjobb iskola” s ha a gyermek, a fiu megtanulja apjától a szántást-vetést, a leány az anyjától a főzést-fonást, bizonyos, hogy megtanulja a konyhakertészkedést és különösen akkor, ha az képezi a fő jövedelmi forrását.

És ha ez nem úgy lenne az életben, kérdelem, hogy vajjon kitől tanult a makói hagymatermelő, a szegedi paprikatermelő, a körösi ugorkatermelő, az egri konyhakertész?!

Egész bizonyosan rá lehet erre a kérdésre felelni azzal, hogy bizony sem könyvből, sem az iskola padjaiban, hanem az életben!

R. A.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Ezen az uton is bátor vagyok köszönetet és sirig tartó hálámát kifejezni Frey Imre ur (zombori lakos) és családja iránt, mert ő engem — más vallásu létemre — épp a legnagyobb szükségemben házába fogadott. Nyolc évi iskolázatásomon kívül nem szükkölködött atyai utbaigazításokkal és jó tanácsokkal ellátni.

Ezen, a mai világban igazán páratlan jószívűségeért a jó Istentől hosszú egészséges életet kívánva, maradok

Csurogon, 1908. december hó.

Petrovits János,
tanító.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, kik felejthetlen László fiunknak elhunytá alkalmából mérhetlen fájdalomainkat szives részvétükkel enyhítették, — ezen uton is hálás, mély köszönetünket nyilvánítjuk. Zombor, 1909. évi január hó 4-én.

Sztolits Jakab és neje,
szülői.

Özv. Michnyák Ágota,
nagyneje.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETESEK.

3990. 1908. szám.

Pályázati hirdetés.

A kulai járáshoz tartozó Bácske-resztur községben lemondás folytán üresedésbe jött s havi előleges részletekben fizetendő és 610 korona évi fizetéssel javadalmazott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi február hó 15-éig** hivatalomnál nyujtsák be.

A szláv nyelv tudása megkivántatik. Kula, 1909. január 1-én.

RADICS ALADÁR,

szolgabíró.

Meghívó.

A Zsabyai Első Takarékpénztár Részvénytársaság
1909. február hó 2-án d. u. 2 órakor Zsabyán,
az intézet helyiségeiben tartandó

IV. évi rendes közgyűlésére

az intézet részvényesei tisztelettel
meghívotnak.

TARGYSOROZAT:

1. Közgyűlési jegyző és két a jegyző-könyvet hitelesítő tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Az igazgatóság.

Az 1908. évi 4. számú szelvény 1909. március 1-étől kezdve intézetünknel, valamint Óbecsén az „Óbecsei első takarékpénztár és hitelbank“-nál 9 koronával beváltatik.

Kivonat az alapszabályokból:

21. §. A közgyűlésen szavazatképes minden részvényes, ki a közgyűlés kihirdetését, illetve egybehívását megelőző év december 31-ig a társaság részvénykönyvében saját nevére írott részvénytél bír és az illykép saját nevére szóló részvényt a hozzátartozó szelvényivel legkésőbb 2 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél letéteményezték.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladóak.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mészt**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szond-ról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél árendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **foszfény kátrány, kátránytevez és cementben**, melyek a legolcsóbb áron szerkeszthetők be.

Kinek téli legelőre (mintegy 1000 drb birkára) szüksége van, az jelentkezzen nálam

Tisztelettel 100-44

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvételek.

5163/kig. 1908. sz.

Pályazati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásához tartozó Felsőkabol községében elhalálozás folytán üresedésbe jött községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket

a születési és erkölcsi bizonylatokat is csatolva, hozzám **1909. évi január hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 720 K. készpénz.

Titel, 1908. évi december hó 26 án.

528-3-2

Szemző János,
főszolgabíró.

Pálinkafőző készülékek

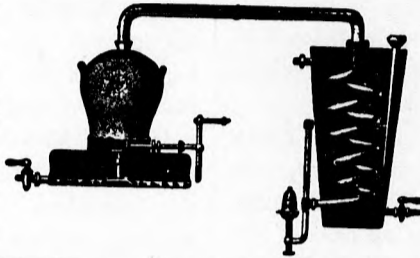
100 litertől egész 400 liter irtartalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkánóval,

akár bukkánó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATÓ KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőkigyóval.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorubbantartjuk be. Minden vevőknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk.

Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági-gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.
Budapest, Váci-körút 26. sz. Sürgőncim: „USZÓ“ BUDAPEST.

3518. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1908. évi 78486 számú végzése következtében dr. Braun Adolf budapesti ügyvéd által képviselt Hofher és Schranecz javára 1602 kor. s járulékaik erejéig 1908. évi július hó 1-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 400 kereszt buza és 1 kukorica morzsoló gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1908. évi V. 1443/7. sz. végzése folytán 1002 kor. hátr. tökekövetelés, ennek 1908. évi május hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 134 kor 71 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szállásán a sziváciut mentén leendő eszközlésére 1909. évi január hó 11-ik napjának délelőtti 9^{1/2} órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1908. évi december hó 20 án.

STYRUM MÓR, kir. bir. végrehajtó.

akások,

lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és kereskedelmi célra nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre.

Üzletek adás-vétele. Jelzálogo kölcsönök I., II. helyre. o Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o
Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Mérleg-u. 2.

12397/tkvi 1908. szám.

Arveresi hirdmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Turbók József és társa végrehajtónak Lallosevits György (Gyurica) végrehajtást szenvedő elleni 226 korona 95 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbíró) területén lévő, Zombor szab. kir. város határában fekvő, a zombori 5694 sz. betétben A II 1-15 sor, 16831., 16832., 16853/1., 16854/1., 16855/1-a, 16855/1-c, 16855.2-a 16856., 16857/1-a, 16858., 16859/1-a 16859/2., 16860/1-a, 16860/2., 16862/1 hrsz ingatlanokból Lallosevits Györgyöt (Gyuricát) megillető 1/3-ad résznyi jutalekra, még pedig a C 2. sorszám a özv Georgievits sz. Zarits Emilia javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül 726 korona 36 fillér kikiáltási árban az árverést elrendelte, hogy a fennnebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi január hó 15-ik (tizenöt) napján délután 3 (három) órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az utóajánlatot tevő által ígért 110 koronán alul eladatni nem fog.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tétetett, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a baladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

Zombor, 1908. évi november hó 30-án.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság

Radány,
kir. tszéki bíró.

2791. szám. 1908

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 11282. számú végzése következtében dr. Gaál István zombori ügyvéd által képviselt Zombori I. önszegélyző szövetkezet javára 322 kor. s járulékai erejéig 1908. évi szeptember hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 991 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor- és ruhaneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 1913/2. sz. végzése folytán 322 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 16-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 84 kor. 98 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adósok lakásán leendő eszközölésére 1909. évi január hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi december hó 16-án

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

105/1908. ig. szám.

Pályázati hirdmény.

Ada község előjárósága az üresedésbe jött rendőrzetű, 8 lovas és 8 gyalogos rendőri állásra pályázatot hirdet.

Az állás javadalmazását képezi havi utólagos részletekben fizetendő:

1. Rendőrzetűnek: 800 korona törzsfizetés és 200 korona lótartási átalány.

2. 8 lovasrendőrnek egyenként 740 korona törzsfizetés és 200 korona lótartási átalány.

3. 8 gyalogos rendőrnek egyenként 680 korona törzsfizetés.

A rendőri felszerelést a község adja, a ruházatot azonban a sajátjából tartozik fedezni.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy pályázati kérvényüket a zentai járás főszolgabírájához 1909. évi január hó 10-ig keresztülvevél, katonakönyv és orvosi bizonyítvánnyal adják be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Ada, 1908. évi december hó 30-án.

Király Lajos,
jegyző.

Wolf József,
bíró.

Aki szereti a

gyomrát és egészségét,
igyon Mátyás király asztalán is fel-
szolgált valódi 10-5

rácürmöst,

melyet olcsóságánál fogva mindenki
beszerezhet

Sztankovits Lázár

kereskedő, Sztapár (Bács-Bodrog m.).

Két pezsgős üveg ára 3 kor.

Két kisebb „ „ 2 kor.

bérmentve szállítva bárhová,

HIRDETÉSEK

FELVÉTEI NEK
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

MEGHIVÓ.

A Sajkásszentiváni Népbank r. t. 1909. évi január hó 22-én délelőtt 9 órakor

Pasztiornacski Sztévan-fele vendéglő nagytermében tartja meg
III. rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

N a p i r e n d i:

1. 3 tag megválasztása a jelenlevő részvényesek megállapítására.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1908. évi működéséről és a szármadásnak előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság előterjesztése a tiszta nyereség szétosztásáról és az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság indítványa tőkefelemelés tárgyában az intézeti szabályok 5. §-a értelmében.
5. 3 felügyelő-bizottsági tag és 2 helyettesének a megválasztása.
6. Esetleges indítványok.
7. 3 tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Az igazgatóság.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	
Pénztár számla	9376 73	Részvénytőke	30000
Váltó „	306935	Betét számla	132674 26
Folyó „	5524 94	Reeszkont (visszesz.)	154060
Fakereskedés számla	10014 13	Átmeneti kamatok	2283
Berendezés	399.42	10% tőkekamatadó	302 31
Üzleti könyv. és felsz.	449.50	Fel nem vett osztalék	272
Összesen	848.92	Tartalékalap	2006
Leírás 20%	169.78	Külön tartalékalap	2851 24
	679 14	Tiszta nyereség	8081 13
	332529 94		332529 94

Veszteség.	Veszteség-nyereség-számla.	Nyereség.	
Tisztv. fizetések	4051 66	Váltó kamatok	23924 05
10% tőkekamatadó	595 88	Jutalék	6524 88
Betét kamatok	5815 63	Írásdíjak	1159 60
Lakbér sz.	360	Különböző bevételek	2806 91
Visszesz. kamatai	13473	Fakereskedés nyeresége (1908. aug. 1-től dec. 31-ig)	731 51
20% leírás	169 78		
Költség számla	1487 57		
Adó számla	1112 30		
Tiszta nyereség	8081 13		
	35146 95		35146 95

Sajkásszentiván, 1908. évi december hó 31-én.

Pasztiornacski Lázár s. k., **Sztevanovity Sztévan s. k.,** **Palanacski Radován s. k.,**
pénztárnok. elnök. könyvelő.

Jelen mérleget a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Száva Bérity s. k. **Száva Becsejac s. k.** **Szteván Pánity s. k.**

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.